

NACIONALNI PROGRAM 58. FESTIVALA IGRANOG FILMA U PULI: "ĆAĆA" DALIBORA MATANIĆA I "FLEKE" ALDA TARDOZZIJA

Kad se ćaća sjekire laća

Piše **Mate ĆURIĆ**

Jučerašnje filmsko klanje započeo je Dalibor Matanić u Lici, pa je onda nešto suptilnije i urbanije nastavio Aldo Tardozi u Zagrebu, a u velikom i krvavom stilu završio je David Kapac u Zagorju. U Matanićevom "Ćaći" rade sjekira i nož, u Tardozijevima "Fleka" pištolj, a kod Kapca u "Zagorskom specijalitetu" sve to plus srpovi, satare, motke, pile i na kraju prava kotlovinna. Eto, tako se već sada, a do kraja, po svemu sudeći, ima još klanja, može reći da je ovogodišnja produkcija u znaku krimića i horora i da nije slučajno Tomislav Radić svoj obiteljski film nazvao "Kotlovina" - specijalitet u kotlu u kojemu se svega pomalo krčka. Dakle, hrvatski lonac na bosanski način.

"Ćaća": režija i scenarij Dalibor Matanić; snimatelj Vanja Černjul; glazba Jrina Ferina i Pavao Miholjević; producentica Ankcia Jurić Tilić; uloge: Judita Franković, Iva Mihalić (kćeri), Ivo Gregurević (otac) i Igor Kovač (dečko)... Ponovo se Matanić vraća na mjesto zločina i s kompleksom Like, u psihološkom trileru u kojemu dvije sestre sa zajedničkim dečkom dolaze u posjetu ocu kako bi raščistile neke obiteljske tajne. Može se odmah slutiti da je riječ o zlostavljanju i nasilju, što režiser i ne prikriva, ali spretnom režijom produbljuje i analizira koliko su ti ožiljci duboki i što bi sve iz toga moglo iskrsnuti.

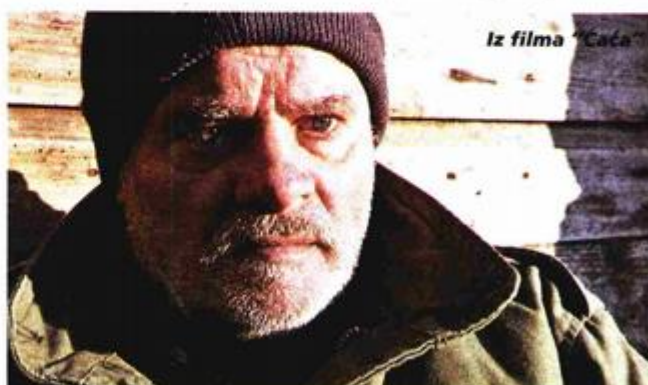
Kako je riječ o potpunom autorskom djelu gdje je scenarij samo dobra dosjetka, Matanić sve ostale nedostatke kao iskusni lisac popunjava slikom i glazbom i tako nadoknađuje skromnost protagonista i zadanog eksterijera obavijenog zimskom hladnoćom koji stvara atmosferu. No, da dvije sestre nisu fenomenalne i savršene Judita Franković i Iva Mihalić, koje su ozbiljno zaprijetile tek razmahanom talentu Cvitešićke i Škaričić, bilo bi problema. Baš kao onog trena kada je otac uhvatio dečka na djelu s jednom od sestara i odlučio "oprati" svoje grijeha prema zlostavljanoj kćeri tako da je nesretnika sjekinom sastavio. Na kraju će proraditi i kćerkin nož, koji će oca uspavati za sva vremena. Osveta, kazna, zločin iz straha... puno je motiva koje Matanić varira kako bi onaj psihološki moment u filmu bio zadovoljen, a žanr opravdan. Još jedan film u njegovoj solidnoj biografiji koja se brzo popunjava zahvaljujući njegovom talentu, ali još čekamo onaj vrhunac na koji je ukazao lani u "Majci asfalta".

"Fleke": redatelj i scenarist Aldo Tardozi; snimatelj Darko Drinovac, scenograf Damir

Nema se tu bilo što reći osim solidno, a da hrvatski autori inače imaju što reći, to bi i snimali. Ovako su samo odraz društva koje je nezadovoljno u svemu, a nitko ne nudi rješenje pa se skrivaju iza lova na korupciju, odnosno zavjetrine u trileru i hororu. Vjerojatno je zbog toga i Živorad Tomić, koji, uz pokojnog Zorana Tadića, jedini ima neko iskustvo u ovom žanru, i odabran za predsjednika žirija

u ovom filmu sporedna uloga medicinske sestre (!?).

Još kada bi se stvarno našao dobar scenarij i literatura koja zna smisliti zaku-lisne igre, možda bi se hrvatski triler i uhvatio za plodno tlo. Crna kronika je prepuna ideja, ali je očito još kontaminirana ideološkim i političkim podjelama gdje svi nisu jednako pokvareni, neki su pokvareniji, a drugi podnošljiviji. Tardozi i ekipu svakako treba nagraditi i podržati na ovom putu. Jer, treba svakako istaknuti da je ovdje na djelu mnogobrojna mlada

Gabelica; uloge: Iskra Jirsak (Lana), Nika Mišković (Irena), Živko Anović (Igor)... Za jednog debitanta ovo je solidan uradak, što ne treba čuditi za nekoga tko se kalio u kratkoj igranoj formi, a još više u TV serijalima koje svakodnevno gledamo na HRT-u (Bibin svijet). I ovdje su dvije djevojke u potrazi za osvetom u zagrebačkoj noći, a taksiji su opasno mjesto za pogibelj. Lana je u potrazi za malo ljubavi silovana u taksiju, Irena u istom trenutku u potrazi za lovom za drogu u drugom ubija taksista, a fleke, tragove koje će ponijeti na sebi (robi), zamijenit će i time jedan drugoj postati alibi.

To traganje za smislom i poretkom sve dublje upada u glib iz kojeg nema povratka. Obitelj kao da ne postoji, stariji su okupirani egzistencijom, a mladi neizvjesnom budućnošću i nitko nema vremena posvetiti se onom drugom. Nije to osnovni motiv na koji autor želi ukazati, ali je dobro da se to osjeća kao okvir za sve ono što mladi prolaze u gluhim noćima i mračnim gradskim zakucima uz dvolitrenku piva ili vina, odnosno uz zaglušujuću glazbu, ili ciljajući u neku metu gdje će se konačno nešto zaustaviti. Nažalost, to najčešće bude u njih same. I ove dvije glumice su veliki hrvatski potencijal, toliki da je, evo, Škaričić

ekipa, u kojoj je dosta istarskog kadra (Barbara Jukopila, kao jedna do troje producentica) na koju se hrvatska kinematografija može osloniti, pa i eksperimentiranju s trilerom kao žanrom.

Za Kapčev film "Zagorski specijalitet" može se samo reći da je šteta što nije dvadesetak minuta duži jer bi onda i on bio u Glavnoj sekciji, pa bismo uz ova dva trilera imali i prvi ozbiljno napravljen hrvatski horor. Krvi do koljena, atmosfera prilagođena ambijentu koji pamtim iz lanjskog Vitezovog trasha "Šuma summarum", pametno odabrani likovi i karakteri i zanatski podčvrstom rukom trojice mentora: Sviličić za scenarij, Ogresta za režiju i Ostojić za produkciju i ostalo. Tko voli horor, dobio je iznenađujući poklon u svoju kolekciju, a David je Kapac napraviti stravu i užas na američki način. Zapamtite Ivanu Roščić.

Nema se tu bilo što reći osim solidno, a da hrvatski autori inače imaju što reći, to bi i snimali. Ovako su samo odraz društva koje je nezadovoljno u svemu, a nitko ne nudi rješenje pa se skrivaju iza lova na korupciju, odnosno zavjetrine u trileru i hororu. Vjerojatno je zbog toga i Živorad Tomić, koji, uz pokojnog Zorana Tadića, jedini ima neko iskustvo u ovom žanru, i odabran za predsjednika žirija.